

Oponentský posudek na rigorózní práci Mgr. Zuzany Václavové „Evropský parlament – přímo volená instituce EU ve výuce vzdělávacího oboru výchova k občanství“

Autorka posudku: PhDr. Helena Pavličíková, CSc.

Pracoviště: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta

Tak, jak postupovala a nadále postupuje integrace Evropy, objevují se nové aspekty a kontexty, které je nutné jasně pojmenovat a formulovat. Značný počet otázek a úkolů se nevztahuje pouze k oblastem politickým a hospodářským, ale rovněž také k oblastem výchovným a vzdělávacím, které se týkají dalšího života mladé generace v nových podmínkách integrující se Evropy.

Právě otázky výchovné a vzdělávací jsou aktuální pro vysokoškolská pracoviště, která zajišťují vzdělávání budoucích pedagogů. Zvolené téma rigorózní práce proto považuji za velice vhodné a nanejvýš potřebné, už vzhledem k situaci, která existuje v regionálním školství v souvislosti se zařazováním tematiky evropské integrace do výuky.

Ve svém posudku se budu věnovat zejména hodnocení té části rigorózní práce, která se dotýká pedagogických kontextů daného tématu ve vazbě na vzdělávací obor výchova k občanství.

Vedle části teoretické, v níž si autorka klade za cíl přiblížit historický kontext vzniku Evropského parlamentu, pokládám za nejvíce přínosnou pro přímou pedagogickou praxi část druhou, která vedle popisu a hodnocení stavu výuky o tématice evropské integrace (se zaměřením na Evropský parlament), obsahuje také základní didaktická doporučení, která ve svém zobecnění zasahují samotnou didaktiku oboru výchova k občanství. Ve druhé části rigorózní práce vlastně vznikl metodicky a obsahově zajímavý materiál, který je podepřen dotazníkovým šetřením, jímž se zároveň autorce otevřela možnost k široké diskusi o nastavených parametrech Rámcového vzdělávacího programu a konkrétní realitě každodenní pedagogické práce na základních školách v jihočeském regionu. Diskuse k tomuto problému je trochu omezená, což je dáno zejména tím, že autorka má za sebou krátkou pedagogickou praxi.

Autorka ve snaze podat co nejvíce argumentů pro obhájení významu dané tematiky se dopustila některých logických nepřesností. Např. na s. 133, kde konstatuje „...Na otázku, proč učit o Evropském parlamentu, tato práce již de facto odpověděla. Nejvýznamnějšími důvody je jeho naprosto nezpochybnitelné právo být volen...“, nebo trochu publicisticky působící konstatování ze s. 142 „...Evropský parlament nabízí škálu možností, jak na sebe upozornit...“.

V návaznosti na tuto větu autorka tvrdí, že je „...důležité objektivně zhodnotit, co žáky základních škol v dnešní době zajímá...“ Zde by stálo za úvahu, jak by autorka toto objektivní zhodnocení chtěla provést. Hlubší rozbor by si určitě zasloužilo i konstatování ze s. 146, že „...na mnoha českých základních školách od zpracování školních vzdělávacích programů k téměř žádné zásadní změně v obsahovém zaměření výuky nedošlo...“ Dané zobecnění je poměrně odvážné (i když v řadě případů pravdivé), proto by ho bylo potřebné doložit buď nějakým odkazem na výzkum MŠMT, případně nějaké výzkumné vzdělávací instituce apod., protože autorka k němu nemohla dospět pouze na základě svého šetření.

K pečlivě připravenému a zpracovanému dotazníkovému šetření mám jednu připomínku, která se vztahuje k náhodnému výběru základních škol Jihočeského kraje. Autorka neuvádí jednak ten fakt, kolik základních škol v daném regionu existuje, ale ani fakt, jak k náhodnému výběru 80 základních škol dospěla, což je z hlediska sociologického důležitý údaj. Formulaci dvou základních hypotéz považuji za vhodnou, domnívám se však, že shrnutí výsledků dotazníkového šetření mohlo být obsáhlejší a podrobnější, neboť rozbor šestnácti zadaných otázek, provedený v předchozí podkapitole, k tomu přímo vybízel.

V rigorózní práci se objevuje minimum písařských i gramatických chyb, přesto některé přesmyčky vyvolávají dojem terminologické chyby např. „podvědomí“ namísto „povědomí“ apod. Práce je celkově psána velice pečlivě, zejména odkazy na použité zdroje i samotné bibliografické citace jsou z mého pohledu bez připomínek.

Autorce se podařilo dobře stanovit cíle práce, zvládnout zvolené metody, prostudovat rozsáhlé množství literatury a informačních zdrojů a zpracovat komplexní práci s logickou strukturou. Závěrem bych chtěla vysoce ocenit odpovědný přístup autorky k empirické části rigorózní práce, kterou vzhledem k omezeným informačním zdrojům bylo možné zvládnout pouze s mimořádnou samostatností a invencí.

Předloženou rigorózní práci doporučuji k obhajobě, protože splňuje všechny požadavky, které jsou na ni kladeny.

V Českých Budějovicích 14. 9. 2011

